

Fagrir fuglar og Karsten Vogel flúgva aftur

Kendi danski saxofonleikarin vitjar í Føroyum komandi vikuskifti

Danski saxofonleikarin Karsten Vogel verður nú aftur at hoyra í oyggjunum. Jazzfelagið skipar komandi vikuskifti fyri tveimum konsertum, har Karsten Vogel fer at spæla saman við bólknum Fagrir Fuglar. Onnur verður í Bládypinum í Havn, og hin umborð á sluppini Høganesi, sum liggur í Runavík. Mánakvöldið verður stór konsert í Útvarpshöllini.

Karsten Vogel hevur í mong ár verið ein afturvendandi gestur á føroyska tónleikapallinum. Hann hevur vitjað landið dúgliga og gjørdist partur av jazztónleikafvíninum í Havn miðskeiðis í sjeytiárunum. Hesi árin hevur hann spælt saman við fleiri av teimum virknastu og dugnaligastu tónleikarum, vit eiga. Í 1981 myndaði hann saman við fimm føroyskum tónleikarum bólkinn Fagrir Fuglar, sum spældu inn

plátuna »Veðurløg«. Hetta er ein sera vøkur og livandi pláta, við lögum, sum Karsten Vogel hevur smíðað, íblástur av Føroyum og føroyska veðurlagnum. Síðani plátan kom, hava tónleikararnir í bólknum virkað hvør í sínum lagi. Eru farnir í hvør sína ætt, at kalla.

»Fagrir Fuglar« saman aftur

Karsten Vogel hevur fleiri ferðir síðani vitjað aftur í Føroyum. Hann hevur m.a. verið at hoyrt á tónleikacafénum, sum Jazzfelagið hevur skipað fyri á sumri í mong ár. Tá hevur hann spælt saman við ymskum tónleikarum, og hetta hava verið góðar og vælvitjaðar konsertir. Men vitjanin nú komandi vikuskifti er sermerkt á tann hátt, at bólkurin Fagrir Fuglar er saman aftur. Tónleikararnir, sum fara at spæla saman við



Myndin er tikin í sambandi við konsertferð í Danmark og Føroyum, várið 1982. F.v. siggjast Ólavur Øster, Ernst Dalsgarð, Jónleif Jensen (var stand-in fyri Jan Jacobsen), Jóhannus á Rógvu Joensen, Kristian Blak og Karsten Vogel

Karsten Vogel hesuferð, eru allir teir somu sum á plátuni »Veðurløg«.

Teir eru: Ólavur Øster, guitar, Jóhannus á Rógvu Joensen, bass, Kristian Blak, tangentar, Jan Jacobsen, trummur og slagverk. Tann einasti, sum vantar í,

er Ernst Dalsgarð, sum leikar fløytu á plátuni.

Burnin' Red Ivanhoe-løg

Á konsertunum fara teir at spæla lög av plátuni og eisini lög hjá bólknum Burnin' Red Ivanhoe. Hetta er

rock-bólkur, sum Karsten Vogel hevur staðið á odda fyri. Burnin' Red Ivanhoe var ein av fáu donsku bólkunum, sum gjørdust altjóða kendir. Hetta var í byrjanini av sjeytiárunum.

Harafturat fara Fuglarnir at spæla ymsk heilt nýggj lög, sum ikki áður hava

verið spæld í Føroyum.

Karsten Vogel og Fagrir Fuglar verða at hoyra á Bládypi hóskvöldið 10. febr. kl. 21.00, leygarkvöldið 12. febr. um borð á Høganesi í Runavík kl. 21.00, og mánakvöldið 14. febr. í Útvarpshöllini í Havn.

Fíggjargrunnurin leggur fram roknskap

Á fundi í Tórshavn 19. januar 1994 góðkendi nevndin í Fíggjargrunninum frá 1992 roknskap og frágreiðing fyri skeiðið frá stovnanini 2. november 1992 til endan av 1993.

Roknskapur og frágreiðing eru síðani formliga vorðin lögð fyri danska statin, Føroya Landsstýri og í leggingargrunnin fyri Føroyar, soleiðis sum viðtøkur grunsins áseta. Nevndin hevur gjørt av, at frágreiðing og roknskapur eisini skulu almannakunngerast samstundis.

Eftir eina stutta umrøðu av stovnan grunsins, endamáli og leiðslu verður í frágreiðingini litið aftur á búskaparligu gongdina í Føroyum til tess at geva grundarlag fyri at greiða frá støðuni hjá bankunum og frá teimum endurreisingum, ið hava verið framdar. Trupuleikin í og kring bankarnar er høvuðsevnið í frágreið-

ingini. Tey brotin, sum koma aftan á um fíggjarviðurskipti landskassan, kommunuskuldina og sethúsamarknaðin skulu siggjast í hesum ljósi.

Kreppan í bankaskipanini stendst fyrst og fremst av tí ovurstóru niðurgongdini í føroyska búskapinum. Tað hevur eisini havt týðning, at útlánspolitikkurin, sum bankarnir hava ført hevur verið ov tilvildarlíkur. Í 1993 vóru bankarnir meint raktir av stóra virðisfallinum á nógvum realgøllum, eitt nú á skipum, vinnubýgningum og sethúsum. Tryggin fyri útlán bankanna versnaði tiskil uppafur meira. Úrslitið varð, at bankarnir á heysti 1993 máttu avseta serliga stórar upphæddir.

Tá ið Sjóvinnubankin varð endurreistur á fyrsta sinni í november 1992 gjørdist grunnur meiriluta-eigari í bankunum. Eftir at

partabrævaumbýtið millum grunnin og Den Danske Bank varð framt í mars 1993 fekk grunnurin sama leiklut í Føroya Banka. Síðani november 1993 hevur grunnurin verið einsamallur partaeigari í báðum bankum.

Partabrævaumbýtið millum grunnin og Den Danske bank varð framt við tí fíggju at samskipa tiltøkini at betra føroyska vinnubýgnaðin. Sigast kann so stutt at umbýtið varð politiskt grundað. Umbýtið elvdi til stórt alment kjak á heysti 1993, tó at tað var út frá øðrum fortreytum. Kjakið hevði við sær, at røddir stungu seg upp í løgtinginum um at kanna umbýtið nærri. Grunnurin tók fyrri sín part ta støðu, at hann onki hevði ímóti slíkari kanning, men samstundis ivaðist hann tó í um nøkur nytta var í henni, tí umstøðurnar kring partabrævaum-

býtið eru upplýstar til fullar.

Størr hall

Í roknskaparárinum 1993 má ein rokna við, at bankarnir báðir fáa størri hall enn í 1992. Tap og avsetingar væntast at verða um 2,5 mia. kr., móti 1,5 mia. kr. í 1992, t.e. 4,0 mia. kr. fyri bæði árin. Hetta kann samanberast við, at útlán og ábyrgdir bankanna við ársenda 1991 vóru 8,6 mia. kr. Tap og avsetingar svara sostatt til nærum helvtina av hesari upphædd.

Hallini hava havt við sær, at upprunligi parta- og tiltakspeningurin í bankunum er mistur, eisini rakstrarvinnurinnurin er farin til hetta. Harumframt hevur tað verið neyðugt at fingið til vega nýggjan kapital gjøgnum grunnin upp á til saman 2.685 mió. kr. Aftrat hesum skal leggjast kapitaltilflutningurin frá Den



Danske Bank til Føroya Banka í desember 1992 upp á 332 mió. kr.

Peningurin gjøgnum grunnin er í høvuðsheitum fingin til vega av landsstýrinum við láni frá danska statinum. Endurreisingarnar hava tiskil verið sera tyngjandi fyri landskassan.

Longu tá ið Sjóvinnubankin varð endurreistur á fyrsta sinni tóku landsstýrið og danska stjórnin ta støðu, at skaðin fyri føroyska samfelagið hevði verið stórur, um annar av bankunum stongdi, og henda kós hevur síðani verið hildin.

Framhald á síðu 5